

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Arnestus auctoritate summi Pontificis, misso Pallio, creatur Archiepiscopus, primúmque Lapidem in fundamenta Pragensis Templi ipso, quo Pallium induit, die consecrat & collocat. Caput III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Affectus ni-
mij compri-
mendi, ne in
transversum
agamur.

Affectibus humanis. *His quidem omnino carere non potest humana natura, ut exemplo Christi & Sanctorum (contra Stoicos) ostendit Maximilianus Sandæus S. I. in Pædia Academici Christiani, in Grammatica rit. Interjectio; sed moderandi sunt & comprimendi, ut idem probavit. Exemplo Arcûs id illustrat Seneca L. 1. de Ira C. 9. quem, ut lubet, adducimus, aut remittimus. In festis diebus offerendum esse cor DEO sine affectu S. Synesius Episcopus monuit (in Conc. Panegy. ex edit. Dionysij Petavij S. I.) Craterem, inquit, sobriâ mixturâ plenum DEO in festis offeres. Spiritus sanctus non solet adesse, ubi tumultus & necessitas, sed ubi libertas, id est dominium passionum. Ubi ira (ait Synesius epist. 67.) & furor inconsultus, & pervicax animi motus ad agendum præit, qui fieri potest, ut ei rei Spiritus sanctus interfit? Quam sæpe, quæ ex illo motu facta sunt, cuperemus revocare! Aristoteles hoc quoq; vidit 3. Ethicor. C. 6. & comparat affectus turbulentos, homini ex alto in caput cadenti, eamq; similitudinem ex Aristotele descripsit Seneca L. 1. de Ira C. 6. ut notavit J. Lipsius.*

Acto 1343.
1344.

Arnestus auctoritate summi Pontificis, misso Pallio, creatur Archiepiscopus, primùmque Lapidem in fundamenta Pragensis Templi ipso, quo Pallium induit, die consecrat & collocat.

CAPUT III.

Causa interim *Wratislaviensis* coram *Clemente VI.* ejus nominis Pontifice, jaçtabatur, & calebat, ut ita dicam, judicium; hinc *Joanne Rege*, potentiâ Regiâ pugnante; illinc

illinc *Brzetislaw* vel *Przedslaw* *Wratislaviensium* Episcopo jura sua Ecclesie bonitate causæ, & justitiâ defendente. Ad extremum cum *Rex* ad omnia se paratum offerret, & amicè *Brzetislaw* præfenti omnia restitueret, datâque manu polliceretur, culpâ & poenis omnibus est solutus. Unum illud restabat (quod dixeram altè Regis animo inhæsisse) à *Nancero* objectum, quòd *Archiepiscopus* non haberet in Regno. Ad rem tantam à Pontifice impetrandam *Carolus filius* aptissimus est visus, cui intima olim cum *Clemente*, adhuc privato, necessitudo intercesserat, eamque *Clemens* novæ dignitatis accessu abrumpi non debere dicebat. Commemorat hanc suam apud Pontificem gratiam ipse *Carolus* in vita sua, additque sibi ab eo *Cardinale* prædictum, *Romanorum Imperatorem* fore, cui confestim ipse responderit: *Tu eris antè Papa!* quod utrumque vaticinium ex utriusque prudentia natum, feliciter evenisset. Amicissimi igitur Pontificis animum multis obsecrationibus, & promissis, necessitate etiam demonstratâ, eò denique perpulit *Princeps Carolus*, ut, quod petebatur, haud gravatè concederet; sed neque leves suberant causæ, quas *Clemens* in Bulla, quâ *Archiepiscopatum Pragensem* erigit, diligenter expendit; unde omne Pontificis optimi consilium, ab attento lectore, potest animadverti. Addidit alias idem Pontifex literas, quibus *coronandi Regis Bohemiae Ius*, *Moguntinis Archiepiscopis* in omne tempus abrogabat, idemq; jus in *Archiepiscopu Pragensem* transferabat. Literæ seriùs in *Bohemia* venèrè, *Pallium* à Pontifice sinè mora *Arnesto* per ipsos Reges missum est, qui novo *Ecclesia Pragensis* honore læti, rebus omnibus ex sententia confectis, *Pragam* redierunt. Anno igitur 1343. proximâ ante Adventum Dominicâ, 23. Novembris die, *Arnestus* pallio Archiepiscopali inter Sacras carimônias induitur, Rege ac filijs, Proceribus, ac universo qui ad spectaculum invitatus erat, Populo gratulante, ut voces lætitiæ indices & plausum non tenerent. Sacris peractis, DEO triumphali *D. Ambrosij* hymno laudato, Populo *S. Adalberti* Cantus iterante, celebris adornatur supplicatio. *Archiepiscopus* novus *Rex* cum filijs ac Proceribus, ad fossiones Templi,

Carolus IV.
Pontifici carissimus.

Carolus IV.
Imp. in Vita sua.

Carolus *Marchio* imperat *Bohemiae* *Archiepiscopum*.

Lupac. in Cal. hist. Cuthenus Notus ad Sylvium. Ipsi Sylvius C. 33 hist. Boh. Daniel Adamus in Calend. hist. 29. Nov. citans Pulkaviam. Olovus. Cuvem, & Miocho v. hist. Polon. l. 40. C. 23.

Templum S.
Viti quali de
novo funda-
tur.

Hagek. Anno
1343. Dubran.
hist. Bohem. 2.

Perpetui
Census Tem-
plo S. Viti
Pragæ à Re-
gibus assi-
gnantur.

Arnestus Ar-
chiepiscopus
Pallio missò
à Clemente
XI. creatur.

cujus denuo ædificandi consilium Rex ceperat, exiêre; ibi solenni ritu primo lapide religiosè consecrato, in fossas Archiepiscopus, Rex, duòque filij, *Carolus*, & *Ioannes* descendunt, humique prostrati, multis ab *Arnesto* fuis lacrymis, DEO in primis, tum *Sanctissimæ ejus Matri* (hunc enim titulum ab origine prima, *Ecclesia S. Viti* habebat) denique sanctis Bohemiæ Patronis *Vito*, *Venceslao*, *Adalberto*, quinque *Fratribus*, *S. Procopio S. Ludmilla* & reliquis, Basilicam hanc, præeunte conceptis verbis Archiepiscopo, dedicare se testabantur. Non solet esse sterilis in Principibus cordatis Pietas. Conficitur protinus altero die, *Arnesto* incitante, in Procerum omnium conventu, libellus, quo se, Regesque omnes futuros, *Ioannes Rex* obligabat: decimam argenti quotannis ex argenti fodinis *Cuttmensibus* in Fabricam & in sarta tecta *Templi Pragensis* æternâ pensione soluturos; eum libellum, subscriptis Regis, filiorum, Procerumque nominibus, *Decano Pragensis Ecclesiæ* dederunt in manus.

Pauci abierant dies (ut cumulatiùs gaudium foret) Pragæ Apostolicæ litteræ perferuntur (die *S. Nicolai* Episcopi lætissimâ apud Bohemos luce, & antiquâ Religione consecratâ) inter Sacra, Rege, ac Nobilitate omni, populòque spectante aperta, quod felix, gloriosumque genti Bohemæ semper esset, leguntur, & *Archiepiscopus*, authoritate Apostolicâ, nominatur *Arnestus*. Sed & aliæ rursus litteræ universales ab eodem Pontifice confectæ sunt, quibus *Ecclesiæ Pragensis* in Metropolitanam erectio confirmatur; eas (quia ad gloriam Sanctæ Pragensis Ecclesiæ, & Inclyti Bohemiæ Regni honorem non parùm faciunt) hoc loco recitare operæ pretium est visum.

Diplo-